

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 74. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm2489/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

løs paa Hæd slog Konstantinopel, Italiens
 longebardiske Trone valde, Lybfland og Nor-
 den var hedenst endnu, og nordiske Hædninger
 truede med andengang i Breiland at reise Afguds-
 huje paa Kirkegruus. Men, Helvedes Porte
 kan ikke saae Magt med hans Menighed, der har
 al Magt i Himmelen og paa Jorden, Søgnen
 maae nedrive sig selv, og saaledes havde de se-
 nere Kalifer, Dmmijaderne, selv undergravet
 deres Throne, ved at lade haant om Mahomedes
 Bub, og hengioe sig til Pragt og Overdaad,
 saaledes bortdampede Muselmænds Kraft daglig,
 under Nydelsen af den Verden de elskede, og ved
 Pyrenæerne slog et Retskab færdigt, som skulde
 tilintetgjøre det Forsøg paa at naae Europas
 Hædninger, som de med den sidste Levning af deres
 uafsliglige Begjæring bovede, da de i mylrende
 Storer gjæstede Frankernes Land. De bleve als-
 deles slagte ved Tours af den tappre Franker-
 734. dning Carl Martel, og det stadfæste sig i Histo-
 rien hvad Naturen havde steds betegnet, at i
 Spanien taber den arabiske Hvirvelvind (Sannum)
 sin ødelæggende Styre.

Disse Franker opvoode nu til det mægtigste
 Gølf i Vesten. Hidtil havde de haat Konger af
 den Clodovigs Kst, under hvis Ansærel de for-
 486. dum indtog Gallien, men formedels Kongernes
 Uduelighed var Magten efterhaanden kommet i
 Hænderne paa nogle høie Embedsmænd, der
 kaldtes Hofmestere (majores domi) og een af

disse: Karl Martels Søn, Pipin, tiltog sig
 Kongeværdigheden. Pipins Søn, Karl den
 Store, er med Rette blevet saae naontundig,
 thi han erobrede det spanske Land nordost for
 Gbro, omslyrte det longobardiske Rige i Ita-
 lien, undertvang hele Lybfland og lod sig der-
 paa krone til vestromersk Keiser. 800.

Lybflerne havde hidtil været delte i mange
 adskillige Stammer, og fra Julius Casars Tid
 overvældede de herskelyge Romere nogle af disse;
 men de tilhagekjøbte snart Friheden med Staal,
 og udfendte siden mange af de Hætte, der øde-
 lagde og deede det vestlige Rige. De sydlige Lyb-
 flere maatte tidlig dukke under for Frankerne,
 deres mægtige Grænder; men Saverne, som
 boede i Norden op til Danmarks Grændsestiel,
 bevarede lige til Karl den Stores Tid deres Fri-
 hed. I mere end tredive Aar kæmpede de man-
 delig for dette stolte Kæmpeds, og det maatte
 smerte os at see det omsider udvrislet af deres
 blodige Haand, dersom vi ei havde Kirkeskøffen
 forkynde en sandere Frihed og bortstramme de
 Spøgelser der paa Mofabjerg holdt deres næslige
 Gilde, og omsnoede Folket med Mærkeds Pænter.
 Dog Savernes Undertvungelse er ei blot glædelig
 derved, at de for en Uafhængighed, der ei læn-
 gere var dem tjenlig, tilbyttede sig Kristendoms-
 mens dyrebare Klenodie; men ogsaa fordi Vær-
 ten nu aabnedes, gennem hvilken det skulde ind-
 føres hos vore gamle, vildfarende Fædre.

